

Sammanträdesprotokoll Miljö- och tillsynsnämnden

Sammanträdesdatum	2025-04-23
Plats och tid	Stadsporten, Gläntan kl. 09:00-15:00
Beslutande	Se sida 2
Övriga deltagare	Se sida 2
Sekreterare	Emma Skörd
Utses att justera	Dan Nilsson (S)
Justeringens plats och tid	Digitalt 2025-04-23 kl. 15:00
Paragrafer	§ 38

Protokolljustering

Följande parter justerar detta protokoll genom digital signering.

Ordförande	Ulf Sjödin (S)
Justerare	Dan Nilsson (S)

Tillkännagivande

Protokollet är justerat. Justeringen tillkännages på kommunens digitala anslagstavla.

Beslutsinstans	Miljö- och tillsynsnämnden
Sammanträdesdatum	2025-04-23
Publiceras	2025-04-23
Avpubliceras	2025-05-15
Protokollets förvaringsplats	Administrativ enhet, Samhällsbyggnad
Tillkännages av	Emma Skörd

Närvarande på sammanträdet

Beslutande

Ulf Sjödin (S), ordförande

Johannes Granström (C), vice ordförande

Ellinor Sandlund (M)

Dan Nilsson (S)

Krickan Forsberg (S)

Eva Nordlund (SLP)

Sara Wiinikka (S)

Agneta Ehlin (C)

Christina Sandkvist (S) ersätter Mats Gustafsson (SD)

Mona Lindkvist (M) ersätter David Edeblom (MP)

Övriga deltagare

Åsa Wikman, miljö- och hälsoskyddschef

Jakob Pettersson, miljöinspektör

Evelina Ökvist, deltagare Framtidens chefer

Maria Burström, nämndsekreterare

Emma Skörd, nämndsekreterare

Innehållsförteckning

sid

§ 38	Överklagande av Länsstyrelsens beslut att upphäva nämndens föreläggande att ta fram åtgärdsförslag	4
------	--	---

§ 38 Överklagande av Länsstyrelsens beslut att upphäva nämndens föreläggande att ta fram åtgärdsförslag

Diariennr 25MTN32

Beslut

Miljö- och tillsynsnämnden yrkar på att Mark- och miljödomstolen upphäver Länsstyrelsens beslut och fastslår nämndens beslut (2024-2368, 2024-12-05) i de delar beslutet gäller föreläggande att inkomma med åtgärdsförslag enligt punkt 1 och 2.

Miljö- och tillsynsnämnden hemställer om anstånd med utvecklande av grunderna för upphävande av Länsstyrelsens beslut till den 30 maj 2025. Detta med hänsyn till mellankommande helger och påskledigheter samt behov av ytterligare samråd med experter.

Miljö- och tillsynsnämnden förklarar paragrafen omedelbart justerad.

Ärendebeskrivning

Under 2022 genomförde Miljö- och tillsynsnämnden 11 kontroller i bostäder på fastigheten [REDACTED] och [REDACTED]. Byggnaderna på området uppfördes 1978. Alla bostäder på fastigheten [REDACTED] har mekanisk frånluft via lägenhetsspecifika aggregat. Frisk luft tillförs lägenheterna via spalt/springventiler i vardagsrum och sovrum. På fastigheten [REDACTED] finns en mekanisk frånluftsfläkt som betjänar alla bostäder i huset. Också i denna byggnad tillförs frisk uteluft via spalt/springventiler. Brister i ventilation och indikationer på fukt hittades i ett flertal lägenheter. Nämnden förelade därför om utredningar.

PiteBo AB kunde visa att de via sin egenkontroll kommer att byta ytskikt på ett systematiskt sätt i resterande lägenheter på området. Därför avslutades den delen av ärendet.

Efter krav från nämnden har det gjorts en utredning av ventilationen på området. Frånluften justerades upp så att flödet motsvarade 0,35 liter per sekund och golvarea i de lägenheter nämnden kontrollerat. Utredningen utgår från att den luft som sugts ut via frånluften också kommer in i lägenheten. Det kan ske genom uteluftsdonen eller genom läckage via klimatskalet. Enligt Folkhälsomyndighetens allmänna råd om ventilation ska luften som tas in i en bostad inte vara förorenad. Det uteluftsflöde som avses i Folkhälsomyndighetens allmänna råd är därför det som tas in genom avsedda don, se Folkhälsomyndighetens yttrande. Det flödet går att läsa av med hjälp av

tillverkarnas diagram för de ventiler som finns i lägenheterna om trycket är känt. Underlaget som skickades in den 13 september visade att tillförseln av uteluft via uteluftsventiler till 10 av de 11 lägenheter som undersökts var lägre än 0,35 liter per sekund och kvadratmeter golvarea, även när ventilerna var öppna. Den lägenhet som kunde ta in tillräckligt med uteluft via uteluftsventilerna för att klara 0,35 liter per sekund och kvadratmeter hade 8 uteluftsventiler och en yta på 94 kvadratmeter. Av utredningen framgår även att hyresgästerna upplever drag under vinterhalvåret varpå de stänger ventilerna. Då tar luften andra vägar in i lägenheterna.

PiteBo AB fick möjlighet att yttra sig över beslutsunderlaget. De menar att ventilationen är fullgod efter justering. De menar att så länge den totala tillförseln av luft till lägenheterna uppnår 0,35 liter per sekund och kvadratmeter per kvadratmeter är ventilationen fullgod, det var så huset byggdes.

Den 5 december 2024 förelade nämnden med ett delegationsbeslut att Pitebo skulle ta fram ett åtgärdsförslag på hur samtliga lägenheter på fastigheterna [REDACTED] och [REDACTED] ska uppnå Folkhälsomyndighetens allmänna råd om ventilation och temperatur. Åtgärdsförslaget skulle också innehålla uppgifter om vilka kostnader åtgärderna kan innebära.

PiteBo AB överklagade ärendet och yrkade på att Länsstyrelsen skulle avslå nämndens beslut i sin helhet eftersom de menar att ventilationen och den termiska komforten uppfyller både de krav som fanns då husen byggdes och Folkhälsomyndighetens allmänna råd. Eftersom de menar att lägenheterna har de luftflöden som krävs i Folkhälsomyndighetens allmänna råd menar de att det inte finns någon olägenhet för människors hälsa. När det inte finns någon olägenhet för människors hälsa finns det ingen anledning att ta fram något åtgärdsförslag.

Nämnden yttrade sig till Länsstyrelsen den 4 mars 2025 och bestred ändring av sitt beslut. Länsstyrelsen avgjorde ärendet den 3 april 2025 till PiteBo AB:s fördel och upphävde nämndens beslut.

Motivering

Bostäder ska brukas på ett sådant sätt att olägenheter för människors hälsa inte uppkommer. Ägare till berörd egendom ska vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att hindra uppkomsten av eller undanröja olägenheter för människors hälsa (9 kap. 9 § miljöbalken). I syfte att hindra uppkomst av olägenhet för människors hälsa ska en bostad särskilt ge betryggande skydd mot bland annat värme, kyla och drag samt ha tillfredsställande luftväxling genom anordning för ventilation eller på annat sätt. Detta framgår av 33 § förordningen (1998:889) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

Frågan handlar om hur mycket luft som kommer in genom ventilerna och hur det påverkar inomhusklimatet. Den tolkning av Folkhälsomyndighetens allmänna råd som miljö- och hälsoskyddsavdelningen framfört i ärendet och som Folkhälsomyndigheten också gett uttryck för har Länsstyrelsen inte bemött. Miljö- och hälsoskyddsavdelningens bedömning är att Länsstyrelsens beslut avviker från det sätt som Folkhälsomyndighetens allmänna råd brukar tillämpas i praxis, till exempel i Mark- och miljööverdomstolens avgörande i mål M 15172-22. Länsstyrelsens beslut behöver därför överklagas för att få klarhet i vilken tolkning som är den rätta.

Ärendet är av stor betydelse för de människor som bor i lägenheterna som riskerar att tvingas välja mellan att ha otillfredsställande ventilation eller att få problem med den termiska komforten under den kalla delen av året. Den utredning som finns i ärendet visar att det behövs fler ventiler för att åstadkomma en tillräcklig ventilation och samtidigt minska risken för den upplevelse av drag som många av hyresgästerna verkar uppleva.

Tabell: Sammanställning av resultat vid tillsyn, efter justering och antal l/s via uteluftsventiler vid olika tryck.

Lägenhet	16 A	16 E	22 F	18 D	24 D	24 C	26 B	26 C	20 A	28 A	28 E	22 A
FL vid tillsyn	27	29,2	0,25	31,7	40	9,1	26,7	52,6	23,1	23,8	15,3	
Koldioxid	510	795	1103	826	813	1090	723	654	964	592	840	
Fukttillskott	1,61	2,36	3,35	1,27	2,82	3,12	2,75	0,71	1,43	1,88	1,29	
FL storfors efter just	34	33	31	38	39	40	38	40	36	37	37	34
Area (Boarea)	94	88	88	94	88	88	88	88	66	94	44	65
Riktvärde för lgh 0,35 l/s/m ²	32,9	30,8	30,8	32,9	30,8	30,8	30,8	30,8	22,8	32,9	15,4	22,8
Antal vent	4	5	3	3	3	3	4	4	2	8	1	2
Tryck inne/ute	4	5	7	3	4	3	4	6	3	1	14	3
Olika	16	20	12	12	12	12	16	16	8	32	4	8
exempel på	24	30	18	18	18	18	24	24	12	48	6	12
flöden vid	36	45	27	27	27	27	36	36	18	72	9	18
rek tryck max (15 Pa över d	28	35	21	21	21	21	28	28	14	56	7	14
olika tryck												
7 l/s och ventil												
Upplevelse vid tillsyn och enligt storfors plåt	Drag	Drag		Drag	drag		drag		drag			
	Matos	matos	Matos						matos			

Beslutsunderlag

- Yttrande till Länsstyrelsen
- Yttrande från konsult
- Begäran om yttrande från Länsstyrelsen med bilaga, 683-2025
- Yttrande från Folkhälsomyndigheten 2024-11-26
- Föreläggande om att utreda störningar, Ecos dnr 2023-3740
- Föreläggande om att ta in åtgärdsförslag, Ecos dnr 2022-2532